

найбільш універсальним інструментом, який, відображає динаміку процесів, що відбуваються на ринку нерухомості можуть слугувати динамічні індекси цін об'єктів нерухомості, які будуються на підставі аналізування статистичних даних щодо цін середніх пропозицій продажу або оренди об'єктів нерухомості, які належать до досліджуваного сегменту (міні-сегменту) ринку.

Моніторинг ринку нерухомості складається з двох етапів: дослідження ринку нерухомості з метою виявлення загальних тенденцій і дослідження ринку нерухомості з метою обґрунтування конкретного інвестиційного рішення.

Дослідження кон'юнктури ринку необхідно проводити з врахуванням причинно-наслідкових зв'язків функціонування об'єкту нерухомості як в макросистемі, так і в мікросистемі.

У процесі дослідження вітчизняного ринку нерухомості доцільно будувати індивідуальні індекси, які характеризують тенденції зміни одного з елементів сукупності економічних характеристик окремих міні-сегментів ринку.

Динамічні індекси цін об'єктів нерухомості можуть слугувати найбільш універсальним інструментом, який, відображає динаміку процесів, що відбуваються на ринку нерухомості.

Список літератури:

1. Стерник Г. М. Анализ рынка недвижимости для профессионалов / Г. М. Стерник, С. Г. Стерник. – М.: Экономика, 2009. – 606 с.
2. Дамодаран А. Инвестиционная оценка. Инструменты и техника оценки любых активов / Асват Дамодаран; пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2004. – 1342с.
3. Мизес Л. Человеческая деятельность: Трактат по экономической теории / Людвиг фон Мизес; пер. с англ. А. Куряева. – Челябинск: Социум, 2005. – 878 с.

Маслій Н.Д.

кандидат економічних наук, доцент
кафедри економіки та моделювання
ринкових відносин

Дідик А.О.

студентка 2 курсу, напрямку
підготовки «Фінанси і кредит»

*Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ

Сучасний етап економічного розвитку суспільства характеризується ростом рівня індустріалізації, домінуванням ресурсоемких виробництв та застарілих технологій, так особливостями формування та регулювання державних механізмів забезпечення економічної безпеки регіонів є складність процесів, що відбуваються. Небезпека виникнення кризових явищ у регіоні робить досить актуальне завдання побудови системи безперервного моніторингу для аналізу й оцінки рівня погрозу економічній безпеці. Для зменшення їх негативного впливу та усунення наслідків у державі створюється система забезпечення національної безпеки. Забезпечення економічної безпеки регіону – це досить складне завдання. Незважаючи на пильну увагу до проблеми оцінки економічної безпеки з боку світової спільноти, вона не тільки не вирішена, а й має суттєві розбі-

жності на різних рівнях управління.

З аналізу останніх досліджень можна виділити фундаментальні теоретичні, методологічні та прикладні аспекти дослідження проблеми удосконалення методики оцінки економічної безпеки регіонального розвитку, які знайшли відображення у працях вітчизняних та закордонних учених, зокрема: О.Ф.Балацького, О.О.Веклич, В.Ю.Захарченко, А.Ендреса, Р.Коуза, Т.С.Клебанова, М. Н. Лук'янчикова, Л. Г. Мельника, В. І. Мунтяна.

Метою дослідження є розгляд поняття економічної безпеки регіону, основні методи оцінки рівня економічної безпеки, виділення індикаторів економічної безпеки, визначення критеріїв та моніторингу економічної безпеки регіону та заходи щодо удосконалення безпеки регіону.

Забезпечення економічної безпеки регіону – це гарантія незалежності країни, ефективної життєдіяльності суспільства, досягнення успіху. Пояснимо це тим, що економіка є однією з життєво важливих сторін діяльності суспільства, держави і особи. Економічна безпека розглядається як найважливіша характеристика економічної системи, яка визначає послідовну реалізацію національно-державних інтересів, також її здатність підтримувати нормальні умови життєдіяльності населення та стійке забезпечення ресурсами розвитку народного господарства. Мається на увазі, що економічна безпека регіону – це сукупність поточного стану, факторів та умов, які характеризують стабільність і поступливість розвитку економічної безпеки регіону та здатності задовольняти потреби суспільства, держави, індивіда, а також забезпечувати конкурентоспроможність на зовнішніх і внутрішніх ринках [1; 2].

Значні суперечності в практиці реалізації даних питань потребують аналізу такої складової економічної безпеки, як фінансова. Фінансова складова є однією з найвпливовіших на стан економічної безпеки, тому має своє відображення в будь-якому елементі системи визначення економічної безпеки: рівень економічної безпеки – загроза економічній безпеці – індикатори, тобто критерії, економічної безпеки – порогові значення індикаторів – моніторинг економічної безпеки.

Критерій економічної безпеки – це оцінка стану економіки з точки зору найважливіших процесів, що відображають сутність економічної безпеки. До основних критеріїв, що характеризують інтереси регіону в області безпеки та забезпечують стійкість соціально-економічної ситуації і прийнятні для більшості населення умови життя і розвитку, відносяться:

- розширене відтворення економічної та соціальної інфраструктури регіону;
- межі критичної залежності регіону від ввезення найважливіших видів продукції першої необхідності;
- забезпечення необхідного рівня обслуговування потреб населення з метою формування умов для нормального життєзабезпечення населення регіону.

Виявлення загроз економічній безпеці регіону і прогнозування їх наслідків здійснюється за допомогою моніторингу. Найважливішою проблемою, від вирішення якої залежить розробка ефективних заходів щодо попередження шкоди, є визначення системи порогових рівнів зниження економічної безпеки у відповідь на дію тих чи інших чинників ризику. Кожен з основних індикаторів загроз економічній безпеці пов'язаний з оцінкою ситуації в певній сфері. Тільки система показників дозволяє зробити висновки про реальний ступінь загрози економічній безпеці. Головними економічними показниками є валовий внутрішній продукт (ВВП) або валовий суспільний продукт (ВСП), валовий національний продукт (ВНП) і валова додана вартість (ВДВ) або національний дохід (НД) на одну особу. Рівень економічної безпеки характеризуються також показниками галузевої структури (співвідношення промисловості, сільського господарства, інфраструктури), фінансово-інвестиційними, та показники "ввезення –

вивезення" продукції [3; 4].

Важливо виділити наступні індикатори економічної безпеки на регіональному рівні :

- Прибуткова частина бюджету; млн. грн.;
- Темпи зростання прибуткової частини бюджету;
- Відношення податків до валового регіонального продукту (ВРП);
- Відношення трансфертів до ВРП; у відсотках до ВРП;
- Доля оплати праці у регіональній доданій вартості, у відсотках;
- Відношення соціальних витрат до ВРП, у відсотках;
- Доля заощаджень у ВРП.

Необхідно виділити напрями оцінювання: стійкість, стабільність, здатність до розвитку; відкритість регіону; конфліктність в регіоні й інші. В залежності від обраних напрямів використовують певну групу методів або їх комбінацію, що включає:

- визначення основних показників на мезорівні та порівняння їх із критичними значеннями;
- метод визначення рангу територій в залежності від рівня загроз;
- визначення темпів змін основних економічних показників на макрорівні;
- методи математичного моделювання.

Для удосконалення економічної безпеки регіонів необхідно активізувати дії в усіх напрямках економічних реформ, наприклад: створення нормативно-правового простору, нових інститутів управління; розробка механізму вирішення спірних питань і конфліктних ситуацій, що виникають у сфері економічних відносин; забезпечення економічної безпеки регіону [5].

Забезпечення економічної безпеки регіону є пріоритетним завданням органів влади. У період нестабільності світової кон'юнктури продовжує існувати можливість для прогресивного розвитку суб'єктів України. Аналіз вжитих заходів щодо стабілізації обстановки, а також моніторинг показників дозволяють охарактеризувати поточний стан економіки регіону. Виявлення слабких сторін обраного стратегічного курсу дозволяє своєчасно внести корективи в концепцію розвитку. Для підвищення конкурентоспроможності в кожному регіоні приймається ряд необхідних заходів по галузях економіки.

Список літератури:

1. Заблодська В. Збалансований розвиток регіону як передумова його економічної безпеки / В. Заблодська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/.../soc.../Zabolocka.pdf.
2. Основи економічної безпеки (Держава, регіон, підприємство, особистість) / під ред. Е. Олейникова. – М.: Інтел-Синтез, 2007. – 279 с.
3. . Бабець І. Г. Основи формування економічної безпеки України : монографія / [І. Г. Бабець, М. І. Флейчук та ін.]. – Львів : СПОЛОМ, 2011. – 208 с.
4. Гордієнко Т. М. Розвиток регіональної економіки в контексті економічної кризи / Т. М. Гордієнко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 6. – С. 162 – 166.
5. Соколенко Л. Ф. Удосконалення методичних підходів до оцінки рівня фінансово-екологічної безпеки регіону / Л. Ф. Соколенко, Л. І. Михайлова // Вісник Української академії банківської справи. – 2014. – № 2 (37). – С. 115–118.